

SASKY koulutuskuntayhtymä

Opiskeluhoitosuunnitelma

Sisältö

1	Johdanto.....	3
1.1	Opiskeluhoitopalvelut Saskyn ammatillisissa oppilaitoksissa	3
1.2	Opiskeluhoollon resurssit.....	4
1.3	Kenelle opiskeluhoollon palvelut kuuluvat?	6
1.4	Opiskeluhoollon tavoitteet lukuvuodelle 2023-2024	7
2	Opiskeluhoollon kokonaisuus.....	8
2.1	Yhteisöllinen opiskeluhoolto.....	8
2.1.1	Yhteistyötavat opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi.....	9
2.1.2	Opiskeluhoollon ja opetuksen välinen yhteistyö	10
2.1.3	Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä.....	11
2.2	Yksilökohtaiset opiskeluhoollon palvelut	12
2.2.1	Opiskeluterveydenhuolto	12
2.2.2	Kuraattori- ja psykologipalvelut	13
2.2.3	Muut yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut.....	14
2.2.4	Yksilöllinen monialainen asiantuntijaryhmä (MAR).....	14
3	Osallistuminen opintoihin ja niiden eteneminen.....	14
4	Toimintaohjeita eri tilanteisiin	15
4.1	Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	15
4.2	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	15
4.3	Opiskeluhoollon tuki ja ohjaus kurinpitorangeistusten tai opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin tai sen uhan yhteydessä	15
4.4	Toiminta kriisitilanteissa	15
4.5	Tupakointi, nuuskaaminen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy	16
4.6	Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuus.....	16
5	Opiskeluhoollon omavalvonta ja rekisterit	17
5.1	Alueelliset opiskeluhoollon yhteistyöryhmät	17
5.2	Opiskeluhoollon omavalvonta	17
5.3	Asiakaskirjaukset ja opiskeluhoollon rekisterit.....	18
6	Liitteet.....	20
	Liite 1. Opiskeluhoolto, opiskelijapalvelut ja kurinpito	20
	Liite 2. Opiskeluhoollon vuosikello.....	21
	Liite 3. Opiskeluhoollon omavalvonnan kokonaisuus.....	22

1 Johdanto

1.1 Opiskeluhoitopalvelut Saskyn ammatillisissa oppilaitoksissa

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain opetussuunnitelman mukaisella ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia (1287/2013, 6 §). Lisäksi opiskeluhoillon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Alle 18-vuotiaille järjestettävässä koulutuksessa tulee olla yhteistyössä huoltajien kanssa (531/2017 124 §).

Opiskeluhooltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymä opiskeluhoolto sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoolto toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee vastaa opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluiden sekä opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. Opiskeluhoolto kuuluu kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtäviin. Koulutuksen järjestäjällä ja oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja oppimisympäristöjen turvallisuudesta. (1287/2013, 3, 6 ja 9 §.)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 18 §:n mukaan opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alaikäinen opiskelija voi saman pykälän mukaan painavasta syystä kieltää huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoitoasian käsittelyyn tai

antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteisöllisenä opiskeluhoitona, jonka lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajan osallisuus ja kuulluksi tuleminen sekä yksilökohtaisena opiskeluhoitona, jolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluja, monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

SASKY koulutuskuntayhtymässä ammatillisen koulutuksen opiskeluhuollon palvelut järjestävät Pirkanmaan ja Satakunnan hyvinvointialueet. Saskyssa ammatillista koulutusta järjestetään kahdeksan kunnan alueella (Huitinen, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kokemäki, Mänttä-Vilppula, Parkano, Sastamala ja Tampere) ja tämä opiskeluhoitosuunnitelma on osa kunkin kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

1.2 Opiskeluhoollon resurssit

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on nähtävillä opiskeluhoollon resurssit SASKY koulutuskuntayhtymän ammatillisissa oppilaitoksissa toukokuun 2023 tilanteen mukaan. Taulukko päivitetään keväisin opiskeluhoollon omavalvonnan yhteydessä. Ohjaustiimi päivittää opiskeluhoollon suunnitelman ja rehtori tiimi hyväksyy sen. SASKY-tasoinen opiskeluhoollon omavalvontayhteenveto on nähtävissä In-trassa.

	Opiske- lija- määrä 1.1.2023	Erityisen tuen opis- kelijat 1.1.2023	Kuraattori	Psykologi	Terveyden- hoitaja	Lääkäri	Muu (esim. psykiatrinen sairaanhoitaja)
Hayo Huittinen	238	39	2pv/kk	2pv/kk	2pv/vko	4h/kk	
Hayo Kokemäki	252	61	2,5 pv/vko	2pv/kk	2pv/vko	6h/kk	tarvittaessa
Lupi: Ikaalinen Hämeenkyrö Parkano	949	111	Kokoaikainen Kokoaikainen ?	Rekrytointi käynnissä	Kokoaikainen Kokoaikainen		
Mskk	596	81	Kokoaikainen	Tarvittaessa	Kokoaikainen	Vastaanotto pää- sääntöisesti kerran viikossa, väillä har- vemmin.	Psyk.sh tarvittaessa, avovastaanotto perjan- taisin.
Saso	566	77	5 pvä/vko + Karkussa 2,5 pvä/vko	3 pvä/vko + Karkussa 2 krt/kk	5 pvä/vko + Kar- kussa 1pvä/vko	Kerran kuukau- dessa	
Tpa	455	47	3pv/vko	2pv/vko			

1.3 Kenelle opiskeluhoillon palvelut kuuluvat?

Opiskeluterveydenhuollon palveluihin ovat oikeutettuja opiskelijat, jotka opiskelevat opintotukilain (65/1994) mukaiseen opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa ammatillisessa oppilaitoksessa. Opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvat näin ollen opiskelijat, jotka suorittavat ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa tai niiden osaa sekä opiskelijat, jotka ovat tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA).

Opiskeluterveydenhuolto on maksutonta alle 18-vuotiaalle. Sen jälkeen osa maksuista määräytyy asiakasmaksulain mukaisesti (734/1992). Ehkäisevät palvelut, kuten terveystarkastukset ovat maksuttomia kaikille.

Oppisopimuskoulutuksessa oleva opiskelija on työsuhteessa, jolloin hänelle kuuluvat työterveyshuollon palvelut, ei opiskeluterveydenhuollon palvelut. Myöskään oppivelvollisuusiän ylittäneille kotoutumiskoulutuksessa oleville maahanmuuttajille opiskeluterveydenhuollon palvelut eivät kuulu.

Työvoimakoulutuksessa olevalla opiskelijalla on oikeus opiskeluterveydenhuollon palveluihin, jos hän opiskelee opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetussa oppilaitoksessa ja opintotukeen oikeutetussa koulutuksessa.

Opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalvelut kuuluvat:

- kaikille oppivelvollisuuttaan suorittaville
- ammatillisessa koulutuksessa perustutkintokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) oleville opiskelijoille
- ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa oleville oppisopimusopiskelijoille
- työvoimakoulutuksessa oleville opiskelijoille.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia ei sovelleta toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa ammatti- ja erikoisammattitutkinto-opiskelijoihin. Näin ollen ko. opiskelijoilla ei ole oikeutta psykologi- ja kuraattoripalveluihin.

1.4 Opiskeluhuollon tavoitteet lukuvuodelle 2023-2024

Tavoitteet:	Toimenpiteet:
Yhteisöllisyyden edistäminen	Edistetään yhteisöllisyyttä henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteisillä tapahtumilla. Aktivoidaan sekä opiskelijat että henkilökunta yhteisten tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteisöllisyyden edistämistä ja ryhmäytymistä seurataan yhteisöllisissä opiskeluhoitoryhmissä oppilaitoksittain. Havainnot, ideat, toteutukset ja kehittämistoimenpiteet kirjataan Saskyn ohjaustiimin yhteiseen seurantakansioon ja ne käsitellään kuntayhtymätasoisesti. Jaetaan hyvät ideat ja kehitetään yhteisöllistä toimintaa niiden pohjalta.
Poissaoloihin puuttuminen ja ennaltaehkäisy	Kuntayhtymässä on laadittu ohjeistus opiskelijoiden poissaoloista ja niihin puuttumisesta. Sitoudutaan noudattamaan ohjeistusta ja kehitetään yhteisiä käytäntöjä. Poissaolojen ennaltaehkäisyssä panostetaan nivelvaiheen tiedonsiirtoon sekä opiskeluajan ohjaukseen ja tukeen, jonka toteutuksessa keskeisiä toimijoita ovat vastuuopettaja, oppilaitoksen ohjaushenkilöstö sekä opiskeluhoollon henkilöstö. Jatkossa pohditaan, onko opiskelijan edun mukaista seurata enemmän läsnäoloa kuin poissaoloja.
Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen	Aktivoidaan huoltajia Wilman käytössä ja seurataan tunnusten käyttöönottoa. Tehostetaan yhteydenpitoa huoltajiin ja laajennetaan huoltajiin kohdistuvaa tiedottamista. Käytetään Wilmaa virallisena yhteydenpito- ja tiedottamiskanavana. Käynnistetään kehittämisprosessi, jonka tavoitteena on laatia huoltajayhteistyön kuvaus esimerkiksi ”huoltajan palvelupolku” -mallina. Otetaan käyttöön kuntayhtymätasoiset huoltajien palautekyselyt.
Esteettömyyden ja turvallisuuden varmistaminen	Saskyssa on laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä kriisisuunnitelma. Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusamiselta ja häirinnältä sisältyy oppilaitosten kriisisuunnitelmaan. Sitoudutaan näiden

	<p>suunnitelmien noudattamiseen. Opiskelijat ja henkilökunta pe- rehdytetään suunnitelmien sisältöön. Noudatetaan kiusaami- sen puuttumisen mallia ja käsitellään kaikki ilmi tulleet kiusaa- mistapaukset asianmukaisesti. Oppilaitosympäristöissä huomi- oidaan esteettömät ja saavutettavissa olevat ratkaisut. Viestin- näissä noudatetaan saavutettavuusohjeistusta.</p>
--	---

2 Opiskeluhuollon kokonaisuus

2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimenpiteitä, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluym-
päristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Opiskeluhoollon ja opiskelijapalvelujen kokonaisuutta kuvataan liitteessä 1.

SASKY koulutuskuntayhtymän opiskeluhoitosuunnitelma on opiskelijoiden, huoltajien ja henkilökunnan nähtävillä Saskyn kotisivuilla. Suunnitelmaa arvioidaan oppilaitoskohtaisissa yhteisöllisissä opiskeluhoitoryhmissä ja arvioinnin pohjalta tehdään tarvittavat muutosehdotukset. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa kehitetään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Opiskeluhoitosuunnitelmaan sisältyy opiskeluhoollon vuosikello. (Liite 2.)

Oppimisympäristöjen terveellisyys ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastus tehdään yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon ja terveydensuojelun edustajan kanssa neljän vuoden välein.

Nivelvaiheyhteistyössä ammatillinen oppilaitos tekee tarvittaessa yhteistyötä opiskelijan aikaisemman oppilaitoksen kanssa (esim. perusopetus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, muu ammatillinen oppilaitos), kun opiskelija aloittaa ammatilliset opinnot. Siirtotietojen vaihtamiseksi tarvitaan opiskelijan ja huoltajan suostumus.

Yhteisöllisyyttä edistäviä ja osallisuutta vahvistavia tapoja ja toimenpiteitä Saksyssa ovat mm.

- Kotiväenillat
- Avoimet ovet ja tutustumispäivät
- Ryhmäyttämispäivät
- Teemapäivät ja -viikot
- Liikuntapäivät
- Opiskelijakunta- ja tutor-toiminta
- Asuntolatoiminta
- SakuStars, SakuGames
- Hanketoiminta

2.1.1 Yhteistyötavat opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi

Opintojen alkuvaiheessa opiskelijat perehdytetään oppilaitoksen yleisiin ohjeistuksiin ja käytänteisiin sekä opiskeluhuollon palveluihin. Ryhmäytyminen on tärkeä osa opiskelijan hyvinvointia ja se aloitetaan heti opintojen alkaessa. Vastuuopettaja on pääsääntöisesti vastuussa omien opiskelijoidensa ryhmäyttämisen prosessista.

Opiskelijoilta kerätään valtakunnallinen palaute opintojen aloitusvaiheessa ja opintojen päättövaiheessa. Lisäksi opiskelijoiden hyvinvointia seurataan mm. kouluterveyskyselyiden avulla. Kyselyiden tuloksia hyödynnetään opiskeluhoitotyössä. Opiskeluhoitopalveluista kerrotaan kotiväenilloissa, opiskelijan oppaassa sekä Wilmassa.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa opiskelijahuoltoa, sillä kodilla on keskeinen merkitys nuoren arjen ja opiskelun tukemisessa. Yhteistyöllä tavoitellaan opintojen sujuvaa etenemistä ja sen toivotaan myös vahvistavan opiskelijan itsenäisyyttä ja vastuullisuutta. Lisäksi se tukee opiskelijoita terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia koskeissa asioissa. Yhteistyötä kotiväen kanssa toteutetaan koko opiskelijan opintopolun ajan. Kotiväenilloissa keskitytään erityisesti opintojen etenemiseen liittyviin

asioihin, oppilaitoksen käytänteisiin ja asuntolatoimintaan. Tärkeässä asemassa yhteistyössä ovat vastuopettajat, jotka ovat tarvittaessa yhteydessä opiskelijan huoltajiin esimerkiksi silloin, kun poissaoloja on runsaasti tai heidän on muutoin hyvä tietää opiskelijan kuulumisia. Päivittäin käytössä oleva viestintäväline on Wilma, jonka avulla opiskelija ja hänen huoltajansa voivat seurata opintojen etenemistä ja viestiä oppilaitoksen henkilökunnalle. Opiskelijan suostumuksella kotiväki voi seurata Wilman kautta hänen asioitaan myös sen jälkeen, kun opiskelija on täysi-ikäinen.

Opiskelijakunnan hallitus toimii opiskelijoiden ehdoilla, edustaa kaikkia oppilaitoksen opiskelijoita ja sen tehtävänä on ajaa opiskelijoiden asioita. Hallitus valitaan lukuvuodeksi kerrallaan. Hallitus toimii yhteystahona oppilaitoksen johtoon sekä välittää tietoja opiskelijoita koskevista päätöksistä. Opiskelijakunta edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä, jotta opiskelumotivaatio ja viihtyvyys olisivat mahdollisimman hyvät. Lisäksi se käyttää opiskelijoiden puhevaltaa laissa säädetyissä asioissa. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua koulutuksen kehittämiseen.

Tutorit osallistuvat uusien opiskelijoiden vastaanottamiseen ja perehdyttämiseen sekä oppilaitoksen markkinointiin. Tutorit saavat erillisen koulutuksen tutortoimintaan. Koulutus on esimerkiksi Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry:n toteuttamaa oppilaitoksen tarpeista lähtevää koulutusta. Koulutuksen sisältöön kuuluvat tutorina toimiminen, esiintyminen, ryhmän ohjaaminen ja tapahtuman järjestäminen.

2.1.2 Opiskeluhuollon ja opetuksen välinen yhteistyö

Opiskeluhuollon ja opetuksen välisellä yhteistyöllä ohjataan opiskelijoita uravalinnassa huomioiden alaan liittyvät terveydentilavaatimukset ja muut opintoihin liittyvät edellytykset. Tutkintokohtaisista terveydentilasuosituksista ja -vaatimuksista tiedotetaan tutkinnon perusteissa (SORA-alat) ja opintopolku.fi -sivustolla.

Opiskelijoiden osallistumista opetukseen seurataan ja pyritään välttämään opintojen keskeytyminen. Mikäli alavalinta ei tunnu oikealta, opiskelija ohjataan toiselle alalle. Työelämään ja jatko-opintoihin ohjattaessa selvitetään tarvittavat yhteistyökumppanit yhteistyössä opiskelijan kanssa.

Vastuuopettaja käy HOKS-keskusteluissa läpi yhteisten tutkinnon osien ja ammatillisten tutkinnon osien välisen yhteistyön tekemisen mahdollisuudet. Opiskelijaa kannustetaan opintojen aikana hankkimaan ammattiosaajan työkykypassi, joka on ammattiin opiskelevan työväline työkyvyn ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämistä edistetään lisäksi teemapäivien ja viikkojen avulla (esimerkiksi Hyvinvointivirtaa, Ehkäisevän päihdetyön viikko, Mielenterveysviikko).

Opettaja käy läpi kunkin opintokokonaisuuden alussa työturvallisuuteen liittyvät asiat. Lisäksi opiskelijoiden kanssa käydään lukuvuoden alussa turvallisuuskävelyt esim. hätäpoistumisteiden tarkistamiseksi. Opiskelijan oppaasta löytyy tietoa opiskelijoiden vakuutusturvasta.

Opiskeluhuollon ja opetuksen välisenä linkkinä toimivat erilaiset opiskelijapalvelut ja ryhmät kuten tukitiimit ja/tai hyvinvointiryhmät, joilla tuetaan opiskelijaa monin tavoin oppimisessa ja omaan elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa. Oppilaitoksessa tukea ja ohjausta opiskeluun antavat vastuuopettajien lisäksi koulutuspäällikkö, opinto-, koulutus-, ammatillinen ja asuntolaohjaaja sekä opettajat ja toimistohenkilöstö.

2.1.3 Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

Oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä. Oppilaitoskohtaista yhteisöllistä opiskeluhoitoryhmää johtaa rehtori ja se kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa lukuvuodessa. Yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään kuuluu rehtorin lisäksi koulutuspäällikkö, opettajaedustus, opinto-ohjaaja, erityisopettaja/erityisen tuen asiantuntija, koulutusohjaaja, asuntolaohjaaja, ammatillinen ohjaaja, terveydenhoitaja, kuuraattori ja psykologi. Opiskelijakunta valitsee kokoontumisiin omat edustajansa.

2.2 Yksilökohtaiset opiskeluhuollon palvelut

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäisille opiskelijoille annettavia opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on huomioitava häntä koskevissa asioissa ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti (opiskelijan itsenäinen asema). Alaikäinen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevaan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluita. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa.

2.2.1 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaista opiskeluhuoltoa, jota toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri. Terveydenhoitaja vastaa opiskelijoiden terveystarkastuksista yhteistyössä lääkärin kanssa. Tarkastuksessa on tavoitteena saada kokonaiskäsitys opiskelijan terveydestä ja hyvinvoinnista sekä ohjata opiskelijaa tekemään terveyttä edistäviä valintoja.

Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät

- opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyyn edistäminen
- opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen

- terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, joihin sisältyvät mielenterveyshäiriöiden ja päihdeongelmien varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus sekä seksuaaliterveyttä edistävät palvelut ja suun terveydenhuollon palvelut
- opiskelijan erityisen tuen ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen sekä psykoterapiaan ohjaamisen edellyttämä hoito ja lausunto.

Opiskelijan tulee saada yhteys opiskeluterveydenhuoltoon saman työpäivän aikana akuuteissa terveydenhuollollisissa asioissa. Terveystenhoitajan työaika on järjestetty siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Jos oman toimipisteen terveydenhoitaja ei ole paikalla otetaan yhteys terveyskeskukseen.

2.2.2 Kuraattori- ja psykologipalvelut

Kuraattori tarjoaa opiskelijoille psykososiaalista tukea monenlaisissa asioissa, joissa opiskelija kokee olevan haasteita. Keskustelut ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia ja tavoitteena on, että opiskelijoilla on matala kynnyksellä tulla kysymään neuvoa ja ohjausta.

Psykologi tarjoaa opiskelijoille keskusteluapua erilaisissa psyykkiseen hyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvissä kysymyksissä. Keskustelut ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia. Psykologin työhön kuuluu opiskelijan kehitykseen, oppimiseen tai opiskeluun liittyvien kysymysten selvittely ja arviointi. Niitä voivat olla mm. opiskelijan psykologinen arviointi toimenpiteineen, psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen, tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu sekä yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

2.2.3 Muut yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut

Hyvinvointialueiden organisoimaan yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon voi kuulua myös muita oppilaitoksissa tarjottavia palveluja, kuten esimerkiksi psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut.

2.2.4 Yksilöllinen monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)

Yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palveluiden järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksensa merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka laatii opiskeluhooltokertomuksen. Monialaisen asiantuntijaryhmän kutsuu kokoon se henkilö, jolle tieto opiskelijan tuen tarpeesta on tullut. Kokoonkutsuja tekee koko prosessin ajan yhteistyötä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa.

Monialaisen opiskeluhoolloryhmän koollekutsuja huolehtii, että palaverissa sovitut asiat kirjataan muistioon. Muistiota varten on oma lomake Wilmassa. Muistiota pääsevät tarkastelemaan ryhmään nimetyt asiantuntijat sekä opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja. Mikäli muistioon kirjattuja tietoja luovutetaan monialaiseen asiantuntijaryhmään kuulumattomalle taholle, tarvitaan tietojen luovuttamiseen opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajan suostumus. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen on annettava tieto yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä sekä luovuttamisesta.

3 Osallistuminen opintoihin ja niiden eteneminen

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen sekä näyttöihin ja muuhun osaamisen osoittamiseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti (Laki ammatillisesta koulutuksesta L531/2017 34 §).

Tarkempi ohjeistus opintoihin osallistumisesta ja niiden etenemisestä löytyy oppilaitoksen opiskelijan oppaista.

4 Toimintaohjeita eri tilanteisiin

4.1 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sisältyy SASKY koulutuskuntayhtymän oppilaitosten kriisisuunnitelmaan.

4.2 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

SASKY koulutuskuntayhtymässä on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa on kuvattu syrjinnän ennaltaehkäisyyn, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä esteettömyyden huomioimiseen liittyvät toimenpiteet.

4.3 Opiskeluhuollon tuki ja ohjaus kurinpitorangeistusten tai opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin tai sen uhan yhteydessä

SASKY koulutuskuntayhtymässä on erillinen suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Lisäksi järjestyssäännöissä on kuvattu työrauhaan ja kurinpitoon liittyvät asiat.

Opiskelijaa tiedotetaan mahdollisten kurinpitorangeistusten yhteydessä siitä tuesta ja ohjauksesta, jota hänen on mahdollista tilanteessa saada.

4.4 Toiminta kriisitilanteissa

Toiminta kriisitilanteissa on ohjeistettu kuntayhtymän kriisisuunnitelmassa. Kriisisuunnitelman ajantasaisuudesta vastaa turvallisuuskoordinaattori. Kriisisuunnitelma on näkyvillä oppilaitoksen Intrassa ja sitä käsitellään henkilöstökokouksissa. Kriisisuunnitelmaa käsitellään soveltuvin osin oppitunneilla. Kriisisuunnitelma on opiskelijoiden ja huoltajien nähtävillä Wilmassa.

4.5 Tupakointi, nuuskaaminen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy

Koulutuskuntayhtymällä on yhteinen päihdetoimintamalli, jota päivitetään lukuvuosittain.

Oppilaitoksen alue on savutonta aluetta. Tupakointi ja tupakkatuotteiden käyttö on kielletty oppilaitoksessa ja sen alueella tupakkalain (549/2016) nojalla. Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen on oppilaitoksessa, sen järjestämissä tilaisuuksissa ja työssäoppimispaikoissa kielletty.

Ohjeistus ja toimintamallit on kuvattu tarkemmin Saskyn päihdetoimintamallissa.

4.6 Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuus

Järjestyssäännöt ulottuvat myös koulumatkoihin. Opintoihin liittyvien matkojen osalta Saksyssa noudatetaan käytäntöä, jossa henkilöstö on ensisijainen taho kuljettamaan opiskelijoita. Perustellusta syystä myös opiskelijoille voidaan myöntää ajolupia.

Tutkinnon perusteiden mukainen opetus sekä siihen liittyvät opinto- ja tutustumiskäynnit ovat oppilaitoksen vastuulla. Koulumatkat eivät ole varsinaista koulun toimintaa, mutta opiskelijat ovat vakuutettu myös koulumatkojen osalta ryhmätapaturmavakuutuksella, joka on opiskelijoiden lisäturvavakuutus.

Opiskelijalla on oikeus turvallisiin koulumatkoihin. Mikäli opiskelija kohtaa koulumatkalla epäasiallista kohtelua tai joutuu kiusaamisen kohteeksi ja asia tulee opettajan tai rehtorin tietoon, tulee asiaan puuttua ja tapahtuneesta tiedottaa epäilyn kohteena olevan kiusaajan ja kiusatun huoltajia. Tarpeen vaatiessa kiusaamisesta voidaan tehdä ilmoitus muille viranomaisille. Tarkempi suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sisältyy kuntayhtymän kriisisuunnitelmaan.

5 Opiskeluhuollon omavalvonta ja rekisterit

5.1 Alueelliset opiskeluhuollon yhteistyöryhmät

Hyvinvointialue yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostaa alueellisen opiskelu-
huollon yhteistyöryhmän. Jos hyvinvointialueen alueella on kunnan lisäksi muita
koulutuksen järjestäjiä, heidän tulee olla edustettuina yhteistyöryhmässä. Yhteistyö-
ryhmässä tulee lisäksi olla alaikäisten vanhempien tai huoltajien sekä opiskelijoiden
edustajia, opiskeluhuollon työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita yhteis-
työtahoja.

SASKY koulutuskuntayhtymä toimii sekä Pirkanmaan että Satakunnan alueella.
Kummankin maakunnan alueella toimii alueellinen opiskeluhuollon yhteistyö-/oh-
jausryhmä, joissa on nimetty Saskysta edustus.

Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän tehtävänä on:

- 1) valmistella alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuus-
tolle;
- 2) seurata alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä lisäksi opiske-
luhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen
sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista;
- 3) käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien väli-
siä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä;
- 4) huolehtia muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista sille erikseen annettavista teh-
tävistä.

5.2 Opiskeluhuollon omavalvonta

Opetushallitus ja Terveys ja hyvinvoinnin laitos seuraavat yhteistyössä opiskelu-
huollon toteutumista ja vaikuttavuutta. Opiskeluhuollon toteutumista ja vaikutta-
vuutta arvioidaan yhteistyössä koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialueiden kanssa
sekä osallistutaan ulkopuoliseen opiskeluhoitoa koskevaan arviointiin.

SASKY koulutuskuntayhtymä vastaa opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamisesta ja
seurannasta. Oppilaitoksissa arvioidaan lukuvuosittain opiskeluhuollon toteutumista
yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä. Toteutumisen arvioinnissa käytetään

apuna [EHO-mallia](#), joka löytyy SAKU ry:n sivuilta. Opiskeluhuollon omavalvonnan kokonaisuutta kuvataan liitteessä 3.

Toiminnan arvioinnissa huomioidaan myös kouluterveyskyselyn tulokset, TEA-viisarin tulokset, opiskelijapalautteet (aloitus- ja päättökyselyt) sekä opiskelijakunnilta saatu suora palaute.

Opiskeluhuollolle asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä seurataan lukuvuoden kuluessa oppilaitoskohtaisissa yhteisöllisissä opiskeluhooltoryhmissä. Opiskeluhuollon omavalvonnan perusteella laaditaan lukuvuosittain Saskyn ohjaustiimissä opiskeluhoollon tavoitteet ja toimenpiteet seuraavalle lukuvuodelle. Ohjaustiimin esitys käsitellään Saskyn rehtoritiimissä ja sovitut tavoitteet sekä toimenpiteet kirjataan opiskeluhooltosuunnitelmaan.

5.3 Asiakaskirjaukset ja opiskeluhoollon rekisterit

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon rekisteriä (opiskeluhooltorekisteri). Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa laadittavat opiskeluhooltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat.

Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoollon toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin tarpeellisiin terveydenhuollon asiakirjoihin.

Kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhoollon kuraattorin asiakaskertomukseen.

Opiskeluhooltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on kuitenkin salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

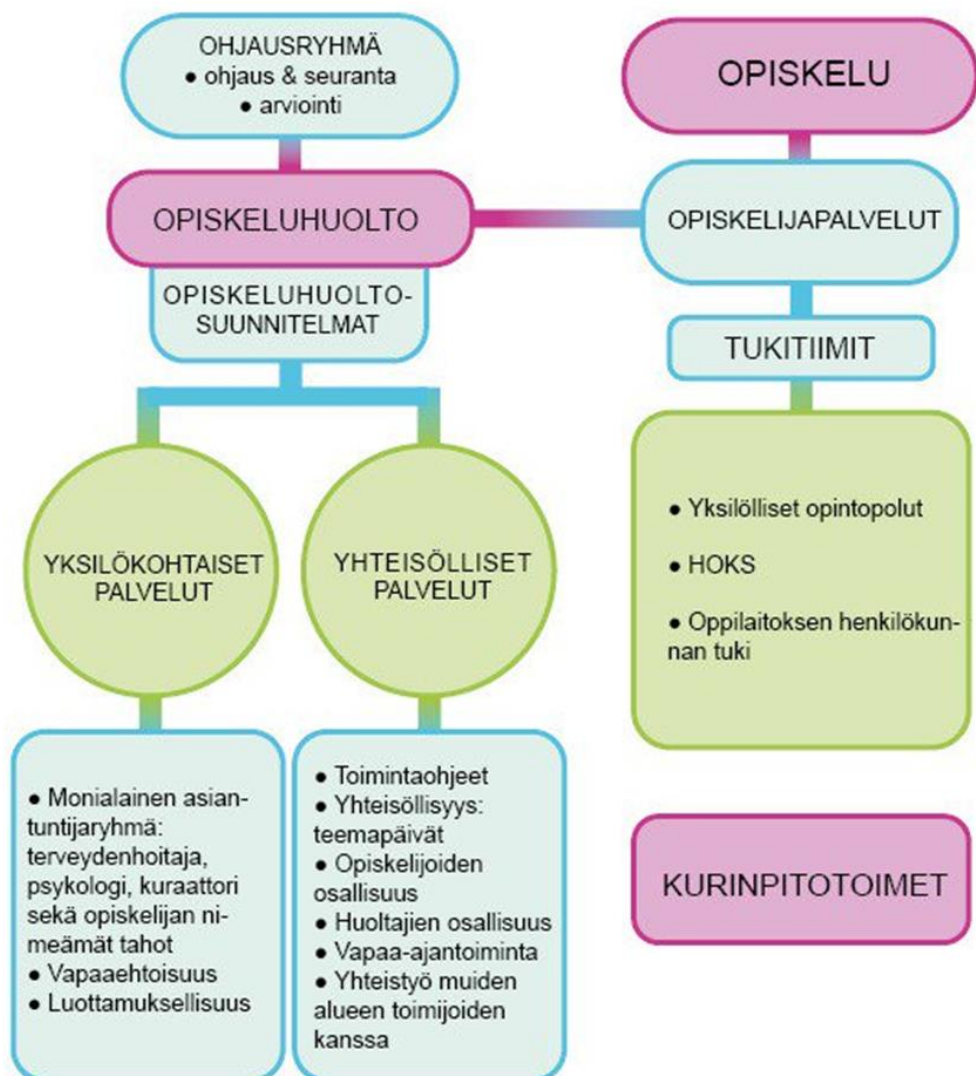
Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka, jollei hänellä ole edellytyksiä

arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta.

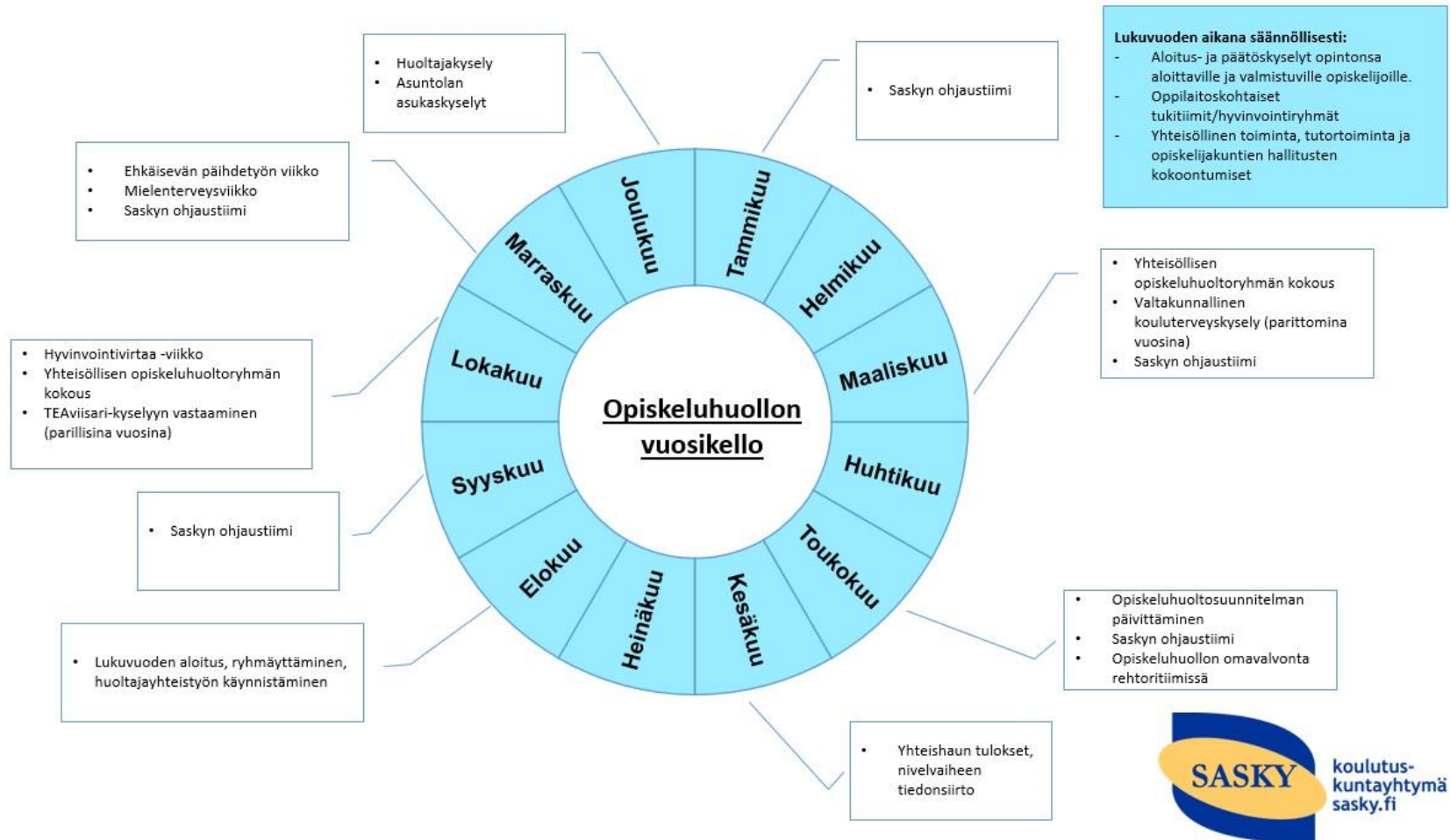
Opiskeluhoollon asiakaskirjauksista ja rekistereistä voi lukea tarkemmin oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1287/2013 luvusta 3 (20 §-23 §).

6 Liitteet

Liite 1. Opiskeluhoolto, opiskelijapalvelut ja kurinpito

Liite 2. Opiskeluhuollon vuosikello

Liite 3. Opiskeluhuollon omavalvonnin kokonaisuus

Opiskeluhuollon omavalvonnin kokonaisuus

Hyvinvoinnin edistämisen laatuarviointi
hyvinvoivan oppimisympäristön tarkistuslistaa käyttäen
4 vuoden välein

TEA-viisari kysely
2 vuoden välein
(parilliset vuodet)

Kouluterveyskysely
2 vuoden välein
(parittomat vuodet)

Opiskeluhoitotryhmien
itsearviointi lukuvuosittain
(opiskeluhoitotarkistuslista)

Opiskelijakyselyjen
(tulo – olo – meno)
tulosten arviointi
opiskeluhoitotarkistuslistasta

Tilastojen ja rekisterien seuranta & kehityskeskustelut
työajanseurannat, palvelujen käyttö, palvelujen ajalliset toteutumukset, sopimusten toteutumisen seuranta